

SÆRUTSKRIFT AV MØTEBOK

Behandla i:
Hovudutval for lokal utvikling

Møtedato: 12.12.2017
Sak nr: 114/17

Saksbehandlar: Svein Oftedal
Arkivsak: 16/4137-5

Arkiv: K50 &00

FORSLAG TIL ENDRINGER I NATURMANGFOLDLOVEN OG VANNFORSKRIFTEN

Bakgrunn for saka:

Klima- og miljødepartementet har sendt notatet «Forslag til endringer i naturmangfoldloven og vannforskriften» på høring. Forslaget innebærer vesentlige endringer i vannforvaltningsarbeidet. Notatet er omfattende og ligger som vedlegg til saken.

En vil i saken ta opp de mest sentrale og aktuelle problemstillingene i høringsforslaget.

- Vannforvaltningsplanene blir i dag utarbeidet etter lovverkene; plan- og bygningsloven, vannressursloven og forurensingsloven. Forslaget innebærer at plan- og bygningsloven byttes ut med naturmangfoldloven som hjemmelslov for vannforskriften.
- Fylkeskommunen har i dag ansvaret som regional vannforvaltningsmyndighet. Forslaget innebærer at fylkesmannen overtar denne rollen. Slik en forstår notatet vil en vannregion også kunne omfatte flere fylker, slik at det ikke er gitt at det på Jæren blir Fylkesmannen i Rogaland som evt blir regional vannkoordinator. Kongen skal i eget vedtak utpeke hvilket fylkesmannsembete som skal være regional vannkoordinator for den enkelte vannregion.
- I dag er arbeidet med vassdragene forankret i vannregioner som igjen er inndelt i vannområder. Jæren vannområde består av kommunene Randaberg, Stavanger, Sola, Sandnes, Gjesdal, Klepp, Time og Hå. Rogaland vannregion er delt inn i vannområdene Haugaland, Ryfylke og Dalane i tillegg til Jæren. Det er politiske utvalg som styrer både vannregionene og hvert vannområde.

Forslaget til ny vannforskrift innebærer at den fylkesmann som blir regional vannkoordinator selv kan utpeke et vannregionutvalg og evt også vannområder dersom han finner det hensiktsmessig.

Vurdering:

Problemstillingene innen vannforvaltningen varierer fra landsdel til landsdel. I noen vannområder er vannkraftutbygging viktig, hos andre er forurensningsproblematikk det viktigste. På Jæren er forurensing og næringstilførsler til vassdragene dominerende problemstilling. Til dette arbeidet kreves først og fremst lokal kunnskap og lokalt engasjement.

Plan- og bygningsloven er et redskap som balanserer økonomiske, sosiale og miljømessige hensyn. Det sikrer gode og helhetlige avveininger og prioriteringer om samfunnets samla behov. Planprosessene etter PBL sikrer at alle berørte parter deltar aktivt både i planfase og planoppfølging.

Dersom status som regional plan med hjemmel i plan- og bygningslova blir endret, er det ekstra viktig at det blir utarbeidet et klart og dekkende hjemmelsgrunnlag for regionale myndigheter og kommunene sitt videre arbeid for å bedre vannmiljøet. Dette er avgjørende for å få en plan med tyngde og lokal forankring. Status til vannforvaltningsplanene må ikke svekkes på en slik måte slik at det blir vanskeligere å få satt av ressurser til vannarbeidet i kommunene.

Vassdragsarbeidet har en lang historie på Jæren. Siden Aksjon Jærvassdrag ble opprettet har Rogaland fylkeskommune bidratt med personell og økonomiske tilskudd til arbeidet.

Rogaland fylkeskommune som vannregionmyndighet har skapt lokalt engasjement og god framdrift i arbeidet. Det er det lokale arbeidet som sikrer rent vann, og det er derfor særdeles viktig at forskriften legger til rette for lokalt engasjement og ansvar. Dagens organisering av vannforvaltningen sikrer en «bunn-opp»-forvaltning Norge har fått internasjonal ros for.

Departementets begrunnelse for endring fra fylkeskommune til stat er erfaringene med utarbeidingen av de første pilotplanene innen vassdragsforvaltningen. Departementet karakteriserer arbeidet som «omfattende, omstendelig og ressurskrevende». Klepp har erfaring med en slik plan, der utarbeiding av forvaltningsplan for Figgjo ble styrt fra Vest-Agder. Erfaringen er mangel på lokal forankring og manglende eierforhold til planen.

Departementet begrunner også endringen med at «staten bør ha ansvar for oppgaver som gjør krav på sentrale beslutninger, og som forutsetter et nasjonalt helhetsgrep for god oppfølging». En kan være enig i at det lokale vannforvaltningsarbeidet kunne blitt enklere med enkelte overordna grep på nasjonalt nivå. På Jæren har en i vannforvaltningsarbeidet ventet lenge på en ny sentral forskrift for gjødselvarer, der lovlig gjødslingstidspunkt defineres. Tålmodigheten har i dette tilfellet tatt slutt, og det er utarbeidet forslag til lokal forskrift.

Rådmannen har ikke sterke synspunkt på om det er fylkeskommune eller fylkesmann som er best egnet til å ivareta oppgaven som vannkoordinator. Det som er viktig for kommunene er at den lokale forankringen som er i dag videreføres. En kan ikke se at det er noe rom for innsparinger eller forenklinger selv om staten skulle overta rollen. Siden kommunen har positive erfaringer med fylkeskommunen i denne rollen, kan en ikke se noen grunn til å endre på dette. Skal staten overta rollen ser en det som helt avgjørende at det er fylkets egen fylkesmannsembete som har rollen.

Rådmannen er også svært skeptisk til fylkesmannens evt frihet til selv å velge om det skal opprettes vannregionråd og vannområder. Styrken i dagens organisering er nettopp den lokale forankringen både i politiske utvalg og fagpersonell.

Vedlegg:

Høringsbrev datert 05.10.2017

Høringsnotat fra Klima- og miljødepartementet og Olje- og energidepartementet

Innstilling:

Rådmannen sitt forslag til vedtak:

1. Klepp kommune mener at:
 - a. regional plan etter plan- og bygningsloven er det beste verktøyet for å fremme sektorovergripende helhetlig vannforvaltning og nå målene om godt vannmiljø.
 - b. dagens organisering av vannforvaltningen bør videreføres for å sikre en «bunn-opp»-forvaltning med politisk forankring, engasjerte lokalsamfunn og aktiv deltakelse.
 - c. vannområdenes betydning bør styrkes i vannforskriften. For å sikre lokal forankring og kommunalt engasjement i det videre arbeidet, må staten gå inn med økt og forutsigbar finansiering av vannområdenes drift.
2. Klepp kommune støtter ikke de foreslåtte endringene i vannforskriften som gjelder organisering, ansvarsfordeling og regional forankring gjennom plan- og bygningsloven.

Hovudutval for lokal utvikling den 12.12.2017 sak 114/17

Einstemmig VEDTAK:

1. Klepp kommune mener at:
 - a. regional plan etter plan- og bygningsloven er det beste verktøyet for å fremme sektorovergripende helhetlig vannforvaltning og nå målene om godt vannmiljø.
 - b. dagens organisering av vannforvaltningen bør videreføres for å sikre en «bunn-opp»-forvaltning med politisk forankring, engasjerte lokalsamfunn og aktiv deltakelse.
 - c. vannområdenes betydning bør styrkes i vannforskriften. For å sikre lokal forankring og kommunalt engasjement i det videre arbeidet, må staten gå inn med økt og forutsigbar finansiering av vannområdenes drift.
2. Klepp kommune støtter ikke de foreslåtte endringene i vannforskriften som gjelder organisering, ansvarsfordeling og regional forankring gjennom plan- og bygningsloven.

Rett utskrift, 14.12.2017

Karin Sandve Vereide
møtesekr.

Kopi til:
Klima- og miljødirektoratet
Rogaland fylkeskommune
Time kommune
Hå kommune
Gjesdal kommune
Sandnes kommune
Sola kommune
Randaberg kommune
Stavanger kommune